

Niech żyje
rząd robotniczy
i włościański!

Warunki prenumeraty:

w Warszawie z odnośnieniem
miesięcznie Mk. 13000.—
bez odnośnienia " 11500.—
na prowincji miesięcz. 13000.—
Zagranicą " 20000.—

ROBOTNIK
CENTRALNY
ORGAN P.P.S.
PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Niech żyje
Socializm!

Geny ogłoszeń:

ogłoszenia w tekście (przed kron.) Mk. 700
Nekrologi " 250
zwyczajne " 400
drobne za jeden wyraz " 150
Ceny ogłoszeń należy rozumieć
za wiersz wysokości 1 milimetra
Dla poszukujących pracy 50% rabatu
Ogłoszenia w Nę niedzielnej o 25% drożej
Fantazyjne i tabele (bilanse) 50%
Ogłoszenia: przyjęte po zamknięciu
Administracji o 10% drożej
Kaźda nowa po. wyższa taryfy obowią-
zuje wszystkie przyjęte ogłoszenia od
dnia zmiany cen bez uprzedniego za-
wiadomienia
Za terminowy druk ogłoszeń Admini-
stracja nie odpowiad.

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 — 2 po poł. Za zwrot rękopisów redakcja nie odpowiada. Telefon Redakcji 176-70, Admin. 120-13.

Redakcja i Administracja: Warecka 7 | Konto czekowe P. K. O. Nr. 175 | Numer pojedynczy 500 mk.

Administracja czynna od 9 do 5-ej bez przerwy. Kasa czynna od 11 do 2. Rachunki płatne w srody.

Towarzysze i Towarzyszki! Pamiętajcie o święcie 1-go Maja!

Rozmowa Chjeny z „ogółem“.

Chjena liczyła — zdaje się — na to, że przed wznowieniem obrad sejmowych uda się dobić targu z Piastem i że pierwsze posiedzenie po ferjach odbędzie się już w nastroju uroczystości-chjeńskim.

Tymczasem stało się inaczej. „Fala zycia“ i „naturalna ewolucja“ — o których prawiły coraz głośniejsze pisma chjeńskie — jakoś przeszły ponad głowami chcących władzy polityków chjeno-piastowskich, a w prasie chjeńskiej zapanował melancholijny smutek, przepojony żalem i goryczą.

Konszachtom Chjeny z Piastem zadali cios p. Sikorski i p. Trąpczyński. Warszawska prasa endecka do ostatnich jeszcze dni ostro atakowała p. Sikorskiego w nadziei, że uda się powołać do życia nowy rząd, oparty na nowej większości chjeńsko-piastowskiej.

W tym celu, żeby już ostatecznie pogłębić autorytet p. Sikorskiego, najlepszym min. spr. zagran. w Polsce uczyniono... Mussolini'ego, on to bowiem — zdaniem „Gazety Porannej“ — zdobył uznanie wschodnich granic Polski.

Ale nieszczęściem dla Chjeny, p. Sikorski miał duże powodzenie w Poznaniu i cała prasa chjeńska zgodnie zaintonowała hymn na jego cześć. W ten sposób sama dopomogła do podniesienia jego popularności, a narazie zupełnie popsuła sobie szanse obalenia człowieka, którego się wychwalała, niemal jako „swojego“.

P. Trąpczyński zaś, — czołowy reprezentant Chjeny, jej chluba i duma — który w poprzednim Sejmie odgrywał główną rolę pośrednika między stronnictwami w okresach przesilenia i ma znaczne doświadczenie w tym względzie, a obecnie jako marszałek Senatu znaczny przecież wywiera wpływ na politykę Chjeny, wprost lekceważąc wyraził się o projekcie bloku chjeńsko-piastowskiego, wrócić temu ostatniemu jeno kilkotygodniowy żywot. W dodatkowym oświadczeniu p. Trąpczyński wypowiedział się na rzecz większości „dużej“, obejmującej oprócz Chjeny i Piasta także N. P. R. i Wyzwolenie.

I oto Chjena znalazła się w położeniu nad wyraz przykrem. O obaleniu p. Sikorskiego narazie nie może być mowy, należy tedy zadowolnić się rekonstrukcją jego gabinetu, na co już wczorajsza „Gazeta Warszawska“ z bólem serca przystaje.

Z drugiej strony p. Trąpczyński nie jest odosobniony w swych poglądach, lecz ma podobno za sobą obszarników poznańskich, przeciwnych ustępstwu dla Piasta w sprawie reformy rolnej. Zachodzi tedy obawa, że cała ta, z takim mozołem kle-

na, większość zamrze jeszcze przed urodzeniem.

Chjena zmuszona jest więc szukać nowych sprzymierzeńców, skłonnych wypełnić ew. wyrwę, dokonaną przez marsz. Trąpczyńskiego i tow., i „ratować“ Chjenę, by wraz z nią następnie „ratować“ Polskę. Albowiem żądza „ratowania“ Polski, t. j. schjenizowania jej, góruje nad wszystkim i Chjena gotowa jest połączyć się z samym diabłem, byle dopiąć tego celu.

Czytamy więc w artykule „Gazety Warszawskiej“ kuszącą ofertę pod adresem N. P. R. Artykuł ten jest niezwykle pocieszny.

Autor występuje w nim, jako sobotwór w roli Chjeny i „ogółu“.

Czytamy oto na wstępie:

„Ogół z dużym zainteresowaniem, a nawet i z pewnym zaniepokojeniem oczekiwał wznowienia posiedzeń Sejmu, spodziewał się bowiem, że wszystkie główne jego troski, nadzieje i przewidywania zostaną jednocześnie zaspokojone i załatwione. Posiedzenie wczorajsze, acz krótkie, w pewnej co najmniej mierze oczekiwań nie zawiodło“.

Przedtem słyszeliśmy, że to lewica niepokoi się z powodu rokowań Chjeny z Piastem, a oto okazuje się, że to „ogół“ się niepokoił. A cóż takiego „w pewnej co najmniej mierze oczekiwań nie zawiodło“?

Sejm jednomyślnie uchwalił protest przeciwko zbrodni bolszewickiej. Autor artykułu jest b. zadowolony z tego przejawu jednomyślności, co jest rzeczą ładną, ale więcej się cieszy „prawdziwą radością ogółu“, że protest, wniesiony do Sejmu, podpisały wspólnie Chjena, Piast i N. P. R. W jednej chwili „chrześcijaństwo“ Chjenisty poszło w ką, a zabyła nadzieja pozyskania kilkunastu głosów dla ubicia geseftu politycznego, dla utworzenia „naturalnej większości“, jak się wyraża autor artykułu.

Musi być źle z Chjeną, jeżeli podpis N. P. R. pod protestem przeciwko wyrokowi moskiewskiemu i rozstrzelaniu ks. Budkiewicza, uważa ona za pierwszy krok do sojuszu z Chjeną i Piastem, zwłaszcza, że chodziło tu o sprawę, w której cały Sejm okazał jednomyślność.

Zbyteczna tłumaczyć, że sojusz N. P. R. z centroprawem byłby dla niej aktem „naturalnej“ śmierci politycznej, albowiem za cenę 1 teki ministerjalnej partja ta musiałaby współpracować w rządzie kapitalistyczno - agrarjuszowskim, którego polityka przedewszystkiem i głównie zwróconaby była przeciwko robotnikom i ich zdobyciom dotychczasowym,

Ale oferta „Gazety Warsz.“ dowodzi, na jak kruchych, nierealnych podstawach spoczywa cała ta akcja blokowania stronnictw. Jeżeli blok Chjeny, Piasta i N. P. R. jest „naturalny“, w takim razie „naturalnym“ jest też projekt marsz. Trąpczyńskiego, by przyłączyć jeszcze Wyzwolenie.

Chjenie idzie o cytę, potrzebną jej dla uzyskania władzy i szuka jej wszędzie, gdzie się da, nie troszcząc się bynajmniej o to, czy zlepek rzekomo „naturalny“ ma sens i przyszłość przed sobą.

A ponieważ zarówno Chjena, jak Piast nie kierują się w rokowaniach swych żadnymi wyższymi celami, lecz dążą jedynie do zaspokojenia swych klasowych in-

teresów i jednostkowych ambicji, a jedne i drugie kłócą się często ze sobą — więc całe te układy sprowadzają się do tego, że jedna strona chce „przechrzcić“ drugą, że nikt nikomu nie ufa, lecz szuka „gwarancji“, że nie zostanie oszukany. A przy lada zmianie „pogody“ politycznej (wizyta p. Sikorskiego, wynurzenia p. Trąpczyńskiego) konszachtom grozi rozbitcie.

Sobotwór z „Gaz. Warsz.“ jeszcze nieraz więc będzie musiał zwracać się do „ogółu“ z wezwaniem:

„Ogółowi zaś domagającemu się ścisłej i szybkiej odpowiedzi co do najbliższej przyszłości, poradzić musimy raz jeszcze, by się zdobył na trochę cierpliwości“.

J. M. B.

W Estonji i Finlandji.

(Koresp. własna).

Odczyt w Poselstwie Polskim w Rewlu. — U tow. Reja. — Odczyt publiczny w Rewlu. — W drodze do Finlandji. — Oświata robotnicza w Finlandji

Helsingfors, 9.IV 23 r.

Ponieważ Rewel był odcięty od Helsingforsu tak, że nie można było się dostać do Finlandji ani aeroplanem (ponieważ już była wiosna i nie można było lądować na lodzie), ani parostatkami (ponieważ wiosny nie było i w zatoce były lody), — wobec tego musiałem tydzień spędzić w Estonji w oczekiwaniu, aż odejdzie wreszcie „Posejdon“ do Hangö lub wprost do Helsingforsu. Zyskałem wolny czas, aby zbadać stosunki estońskie i zapoznać Rewel z Polską.

W czwartek 5.IV urządziłem w apartamentach Poselstwa odczyt o Polsce. Zebrał się liczny reprezentant politycznego świata estońskiego z prezydentem Kukkiem na czele. Był min. spraw zagran. i prawie wszyscy posłowie zagraniczni. W obszernym referacie szczegółowo scharakteryzowałem gospodarczą i finansową sytuację państwa, omówiłem podstawy konstytucji polskiej, wyjaśniając jej demokratyczny charakter. Przedstawiłem ostatnie wybory do Sejmu, programy i liczebność poszczególnych partji, współczesne walki polityczne itp. Wreszcie scharakteryzowałem politykę zagraniczną Polski, podkreślając, iż pokój winien być osiągnięty polityki. Mówiłem o znaczeniu sojuszu z Francją, o stosunku do M. Ententy i wreszcie zatrzymałem się obszerniej na niebezpieczeństwie rosyjskim, podkreślając czerwony imperializm sowieński i wyjaśniając ewentualne niebezpieczeństwo ze strony przyszłej, nacjonalistycznej Rosji; przy tej sposobności poruszyłem trudną pozycję państw bałtyckich. Wykład mój przyjęto b. serdecznie. Długo dziękował mi w serdecznych wyrazach prez. Kukki. Redaktorzy zaś zaproponowali mi, abym powtórzył wykład, jako publiczny. Na drugi dzień wszystkie dzienniki estońskie dały b. obszerne i niezmiernie przychylnie sprawozdania.

W piątek na obiedzie u b. prezesa konstytuancy, posła tow. Reja, zebrało się grono estońskich socjalistów. Była wśród nich także znana socjalistyczna działaczka estoń-

ska pos. tow. Ojnasowa. Przybył także redaktor partyjnego pisma w Rewlu tow. Ast. Omawialiśmy cały szereg zagadnień politycznych w serdecznej pogawędce. Dopytywałem się z ciekawością, z jaką właściwie platforma polityczną idą do walki wyborczej „niezawisli“ socjaliści, którzy w starym sejmie liczyli jedenastu członków obok 18 socjal - demokratów. Towarzysze estońscy wyjaśnili, że właściwie niema odrębnej platformy. Narazie niezawisli domagają się przyjęcia do 3-ej Międzynarodówki, ale nie życzą sobie wszystkich znanych warunków, postawionych przez 3-cią Międzynarodówkę; tow. Ast jest zdania, że dla odrębnej partji niezawisłych niema miejsca w Estonji; część pójdzie do komunistów, część się zleje z socjalnymi demokratami.

W sobotę 8 kwietnia odbył się w Rewlu w sali żeńskiej szkoły handlowej mój publiczny odczyt. Słuchaczy zebrało się b. wielu, wśród nich wielu wybitnych działaczy społecznych. Z socjalistów byli obecni: kontroler państwowo tow. Ojnas i pos. tow. Palwadre. Zagaił odczyt obszernym przemówieniem w estońskim języku b. min. spraw zagr. Piip, który w gorących słowach podniósł konieczność przyjacielskich stosunków z Polską.

8-go kwietnia o g. 8 rano wreszcie mogłem odjechać na „Posejdonie“ do Helsingforsu. Przed „Posejdonem“ szedł łamacz lodów, specjalny parostatek, i torował drogę. Przed Helsingforssem, w odległości kilku kilometrów od portu, wjechaliśmy w tak grube pola lodowe, iż zdawało się, że trzeba będzie wracać z powrotem. Z wielkim trudem nasz torownik przełamywał lód, otwierając przed nami wąską smugę wolnej przestrzeni. Wreszcie po 12-godzinnej podróży szczęśliwie wylądowaliśmy w Helsingforsie. Skracając sobie podróż długimi rozmowami z finlandzkim posłem socjalistycznym tow. Wikjem, jedynym Szwedem wśród posłów socjalistycznych. Pisuje dużo w centralnym organie fińskiej S.-D. i w małym piśmie, wydawanym przez sociali-

TELEGRAMY.

Okrucieństwa sowieckie.

105 OSÓB SKAZANYCH NA ŚMIERĆ.

Lwów, 13 kwietnia. (A.W.). Korespondent „Gazety Lwowskiej” z pogranicza polsko-sowieckiego donosi, że gubernalny sąd rewolucyjny na Wołyniu wydał wyrok w sprawie 348 osób, prawie wyłącznie nauczycieli ludowych, księży prawosławnych i włościan, oskarżonych o przynależność do wielkiej armji powstańczej na Wołyniu. W myśl wyroku, 105 oskarżonych, przeważnie nauczycieli i księży prawosławnych uznano winnymi należenia do tej organizacji i „jako zaciętych wrogów robotniczo-włościańskiego ustroju” skazano na śmierć przez rozstrzelanie bez zastosowania amnestji. 131 osób z wśród oskarżonych skazano na ciężkie więzienie od 1 do 10 lat. Resztę uwolniono. Wyrok ogłoszony jako ostateczny, bez prawa rekursu, wykonany ma być w ciągu 48 godzin.

ZWŁOKI KS. BUDKIEWICZA.

Moskwa, 13 kwietnia. (A.W.). Św. p. prałat Budkiewicz został pochowany przez bolszewików pod Moskwą w Sokolnikach,

Narady paryskie.

Paryż, 13 kwietnia. (PAT.). P.R. Przybyli tu belgijski prezes rady ministrów Theunis i belgijski minister spraw zagranicznych Jaspas, w celu odbycia konferencji z rządem francuskim.

W kołach rządowych zapewniają, że Theunis i Jaspas przybyli do Paryża jedynie w celu zawarcia porozumienia w sprawach technicznych, dotyczących okupacji zagłębia Ruhry. Program narad przewiduje więc między innymi sprawę podziału ciężarów i zysków, wynikających z eksploatacji zagłębia oraz z zastosowania metody, zalecanej przez marszałka Focha i przyjętej przez konferencję brukselską, a polegającej na zastąpieniu bernej blokady, stosowanej dotychczas przez bardziej intensywną eksploatację zagłębia.

Paryż, 13 kwietnia. (PAT.). Theunis i Jaspas udali się o godzinie 15,30 na Quai d'Orsay w celu odbycia konferencji z prezydentem ministrów Poincarem. W konferencji wzięli również udział ministrowie Letroquer, Lasteyrie, Maginot i Reibel.

Dokoła sprawy odszkodowań.

SPROSTOWANIE NIEMIECKIE.

Berlin, 13 kwietnia. (PAT.). Biuro Wolfa donosi, że jest upoważnione do stwierdzenia, iż doniesienie berlińskiego korespondenta paryskiego „Journala”, jakoby minister Hermes i sekretarz stanu Bergmann wypracowali nowy plan w sprawie zapłaty odszkodowań, który uzyskał aprobatę prezydenta Rzeszy, jest zmyślną.

NARADY U KANCLERZA.

Berlin, 13 kwietnia. (PAT.). Na konferencji z przedstawicielami centrowych stronnictw mieszczańskich kanclerz Cuno wskazał, że rząd niedawno wyraził zgodę na propozycję Hughesa wysłania do Niemiec komisji międzynarodowej, celem stwierdzenia zdolności płatniczej Niemiec. Wobec tego rząd nie może obecnie podać określonej sumy odszkodowań tembardziej, że okupacja zagł. Ruhry uniemożliwia określenie zdolności płatniczej Niemiec. Poruszona przez Francję sprawa zabezpieczenia jest szczegółowo unormowana przez traktat wersalski. Konferencja wykazała zgodność poglądów stronnictw mieszczańskich z poglądami rządu.

Podobnie parady z przedstawicielami frakcji nalezących do „Arbeitsgemeinschaft” (Zw. Pracy) wykazały jednomyślność poglądów poszczególnych frakcji i zgodność ich ze stanowiskiem rządu.

W Zagł. Ruhry

OPÓR NIEMIECKI MA TRWAĆ DALEJ.

Berlin, 13 kwietnia. (PAT.). Odbył się tu zjazd kierowników organizacji robotników i pracodawców wszystkich gałęzi przemysłu okupowanego obszaru Nadrenji i Zagłębia Ruhry w sprawie okupacji. Postanowiono trwać w dalszym ciągu w opozycji.

UCHWAŁY FRAKCJI SOCJALISTYCZNEJ.

Berlin, 13 kwietnia. (A.W.). — We czwartek wieczorem odbyła w sprawie zagł. Ruhry dłuższe posiedzenie frakcja socjalistyczna. Urzędowy komunikat partji socjalistycznej stwierdza, że w lonie partji panuje jednomyślność co do tego, iż rząd powinien zdobyć się na większą odwagę, niż dotąd przez wyraźne zajęcie stanowiska co do podjęcia rokowań z Francją. Komunikat zaznacza, że jeśli rząd Rzeszy nie odpowie stawianym mu przez chwilę obecną żądaniom, to socjaliści przejdą do najostrejszej opozycji.

we wspólnym dole razem z 11 osobami, zamordowanymi jednocześnie z nim.

PRZEŚLADOWANIE DUCHOWIENSTWA.

Moskwa, 13 kwietnia. (A.W.). W Caryncynie w sądzie gubernalnym rozpoczął się proces biskupa Nifonta, oskarżonego o ukrywanie kosztowności cerkiewnych.

SKAZANIE NA ŚMIERĆ 10 PROFESORÓW.

Bordeaux, 12 kwietnia. (PAT.). „Echo de Paris” podaje nowe szczegóły o prześladowaniach w Rosji. 10-ciu profesorów, którzy byli rzeczoznawcami w sprawie odszkodowań sowieckich dla Polski, zostało skazanych na śmierć. Zabroniono odbywania w cerkwiach modlitw za patriarchę Tichoną pod karą natychmiastowego aresztu. Wielu popów, którzy wymówili imię patriarchy Tichona podczas nabożeństwa, zostało aresztowanych i oddanych pod sąd rewolucyjny. Wreszcie dziennik donosi, że w ostatnich czasach dokonano licznych aresztowań specjalnie wśród inteligencji.

Burliwe obrady w Izbie Gmin.

Londyn, 13 kwietnia. (PAT.). Posiedzenie Izby gmin, które rozpoczęło się wczoraj o godz. 3 pp., trwało do dziś do g. 12 w południe, t. j. bez przerwy 21 godzin. Izba obradowała nad budżetem marynarki i armji. Kilkakrotnie przyszło do burzliwych scen między przewodniczącym i członkami partji pracy.

Zaostrzenie stosunków angielsko-sowieckich

Londyn, 12 kwietnia. (PAT.). „Daily Telegraph” stwierdza, że konflikt angielsko-sowiecki w sprawie rybackich statków angielskich, skonfiskowanych przez sowieki, zaostrzył się. Statek „Sames Johnson” jest czwartym statkiem, skonfiskowanym przez sowieki. Dziennik przypomina, że statek „Gagneta”, skonfiskowany ubiegłego roku, zatonął wraz z całą załogą z powodu niezręczności pilota sowieckiego. Jako odszkodowanie za 7-u marynarzy, którzy zginęli, sowieki ofiarowują 20 funtów szt. Wszelkie protesty Hodsona w tej sprawie pozostały bez skutku.

MOŻLIWOŚĆ WYCOFANIA ANGIELSKIEJ MISJI HANDLOWEJ.

Londyn, 12 kwietnia. (PAT.). Agencja Havasa donosi, że z powodu stanowiska, zajętego przez sowieki wobec rządu angielskiego, ten ostatni rozważa podobno sprawę ewentualnego wycofania angielskiej misji handlowej z Rosji.

GŁOS „TIMESA”.

Leafield, 13 kwietnia. (PAT.). Rząd angielski winien wystąpić w sposób zdecydowany przez odwołanie misji angielskiej w Moskwie, czego konsekwencją byłby wyjazd z Londynu misji handlowej rosyjskiej.

Protest rządu estońskiego.

Ryga, 13 kwietnia. (PAT.). Z Rewla donoszą, że rząd estoński w przesłanej rządowi rosyjskiemu nocy wystąpił z energicznym protestem przeciwko pogwałceniu eksterytorjalności konsultatu estońskiego w Petersburgu. Po opisaniu wszystkich okoliczności, wśród jakich miały miejsce ekscesy przed konsulem, nota podkreśla, że ekscesy te były zgory uplanowane i przygotowane i że nie mogą być przedstawiane jako wynik żywiołowej akcji mas.

Znow. pogroźki litewskie.

Genewa, 13 kwietnia. (PAT.). Prezes Rady Ministrów i minister spraw zagr. rządu kowieńskiego Galwanuskas złożyli do Rady Ligi Narodów pismo, motywujące żądanie opinji trybunału międzynarodowego w sprawie o uchwale Rady Ligi oraz o oświadczeniu Vivianiego z dnia 3 lutego r. b. W piśmie tem Galwanuskas rezerwuje dla Litwy Kowieńskiej prawo wojny przeciw Polsce od maja r. b.

Przygotowania antystrajkowe we Francji.

Paryż, 13 kwietnia. (PAT.). Jak donosi „Matin” podsekretarz stanu ministerjum poczt i telegrafów, Laffont, zawarł układ z towarzystwem lotniczym w sprawie wykorzystania samolotów tego towarzystwa dla celów komunikacji pocztowej w razie ewentualnego strajku pracowników poczt i telegrafów.

Wiadomości telegraficzne.

— Na zebraniu cechu rzeźników w Katowicach, odbytem z powodu ustalenia przymusowych cen mięsa, uchwalono zagrozić strajkiem, o ile województwo nie podwyższy rzekomo zbyt niskich cen mięsa. (A.W.).

— Węgierskie posterunki wojskowe zaatakowały czechosłowacką straż graniczną, przyczem zabity został dowódca straży. (P.A.T.).

— Poseł do parlamentu praskiego, Baeran, przebywający w więzieniu, popchnął onegdaj w nocy zamach samobójczy przez zażycie trucizny. Dozorcy więzienni znaleźli Baerana nieprzytomnego. Udzielono mu natychmiast pomocy lekarskiej. (P.A.T.).

— „Neue Freie Presse” donosi z Londynu: Między Londynem a Doverem odkryto pokłady węgla. Anglicy rzeczoznawcy zalecili wystąpienie tam 80 tysięcy osadników w celu eksploatacji pól węglowych. (P.A.T.).

— W hrabstwie Tipperary regularne wojska irlandzkie wzięły do niewoli dalszych przywódców powstańców: hrabiego Markiewicza i miss Mac Steanley. (P.A.T.).

Prowincja. Lwów.

WIELKA MANIFESTACJA P. P. S.

We Lwowie odbyło się w sali „Gwiazdy” imponujące zgromadzenie sprawozdawcze powiatowe P. P. S. Wielu przybyłych musiało odejść z braku miejsca, gdyż z powodu zimna nie można było urządzić zgromadzenia pod gołym niebem.

Po wyczerpujących przemówieniach tow. tow. postów: Morawskiego, Diamanta, Pużaka i Hausnera, zgromadzenie uchwaliło jednogłośnie następującą rezolucję:

„Zebrani na Sprawozdawczym Zgromadzeniu powiatowym robotniczym m. Lwowa, po wysłuchaniu referatów, wyrażają Klubowi postów P.P.S. pełne wotum zaufania za ich owocną pracę w Sejmie dla dobra proletariatu i w obronie zagrożonych interesów klasy pracującej. Klasa robotnicza stanie murem za swoimi socjalistycznymi reprezentantami i nie tylko nie pozwoli na ukrócenie zdobytych praw, ale walczyć będzie wraz z nimi o pełne zwycięstwo demokracji i socjalizmu.”

Głosy Czytelników.

Ksiądz Pawełski w Radziminie agitator polityczny... przy spowiedzi!

W dniu 29.III b. r. Stanisław Suski, zamieszkały w Bogusławicach, poszedł do spowiedzi wielkanocnej do kościoła w Radziminie. Po wysłuchaniu spowiedzi ksiądz Antoni Pawełski zapytał go, czy już nic więcej nie pamięta, a otrzymawszy odpowiedź przeczącą, zaczął indagować Suskiego, jakie ma stosunki z socjalistami i co robił przy urnie wyborczej. Wysłuchawszy odpowiedzi, zaczął krzywić się, że kościół nie jest dla socjalistów i socjalizmu i dopóki Suski nie wyrzeknie się socjalizmu i nie zapisze się do Związku Chrześcijańskiego, to rozgrzeszenia nie otrzyma, a ksiądz go każe wywieźć na koniec świata, poczem kazał mu wyjść z kościoła. Świadkami zajęcia byli: Teofil Bierziński i żona jego Józefa, zamieszkały w Bogusławicach.

Władysław Witkowski z Radzimina został odpędzony od spowiedzi za to, że głosił na dwóch kę: Czesława Szulborskiego i Antoniego Maleckiego z Bogusławic ksiądz zwymyślał za należenie do czerwonego związku robotniczego i dał im rozgrzeszenie, pod warunkiem, że zapiszą się do związku chrześcijańskiego. Wogóle wszystkie kazania księdza Pawełskiego, to są agitacyjne wykłady polityczne, pełne wymyślań na socjalistów, wyzwoleńców i piastowców.

W sprawie „pomyłkowych” aresztowań.

W dn. 18 lutego r. b. przyszedł do mego mieszkania we wsi Milanów teże gminy powiatu Radzyńskiego policjant posterunku Jabłoń, oświadczył, że przybył z polecenia podprokuratora przy Sądzie Okręgowym w Białej-Podlaskiej p. Jastrzębskiego, w celu aresztowania mnie za rzekome uchylanie się od służby wojskowej.

Na oświadczenie to pokazałem przybytemu policjantowi kartę powołania, wydaną mi przez PKU. w Łukowie na pow. Radzyński, w której było powiadzane, że mam się stawić do Komendy Uzupelnień w dniu 1 marca r. b. Policjant jednak dokumentowi nie wierzył, i odstawił mnie do Komendy Policji w Radziminie, która, przejrawszy mój dokument, również go nie uwzględniła i odesłała mnie do Białej-Podlaskiej do więzienia. Tam osadzono mnie, jako zwykłego przestępcę i trzymano przez półtora dnia bez żadnego badania. Dopiero, na skutek interwencji księdza dziekana Romanowskiego z Białej-Podlaskiej, zostałem przez p. podprokuratora zwolniony i otrzymałem za świadczenie, że byłem pomyłkowo zatrzymany i osadzony w więzieniu. Dlatego wyprowadzam fakt powyższy na forum publiczne, aby władze miarodajne postarały się zapobiedz podobnym pomyłkom i nielegalnemu pozabawianiu wolności niewinnych obywateli.

Feliks Bubela.

Rozmaitości.

Teoria Einsteina potwierdza się.

— Według wiadomości z Kanady, obserwacje zaćmienia słońca, poczynione tam 26 września ub. r. potwierdziły teorię Einsteina. Mianowicie zostało stwierdzone, że promienie gwiazd, znajdujących się w pobliżu słońca, uległy odchyleniu, zgodnie z obliczeniem Einsteina.

Ruch robotniczy Z życia partji

ORGANIZACJA ŚWIĘTA 1 MAJA W WARSZAWIE.

W celu należytego zorganizowania święta 1 maja, jako święta pracy, O. K. R. P. P. S. powołał do życia Komitet Święta Majowego. Komitet mieści się w lokalu Okr. Kom. Rob., Al. Jerozolimskie 6 m. 4. Godziny urzędowania Komitetu od godz. 5—8 wiecz. Przy Komitecie zawiązane zostały podkomitety: prasowy, milicji, artystyczny, zbiórki majowej i masówkowej. Podkomitety działają przy Komitecie Głównym. Szczegółowych informacji udziela Komitet w godzinach urzędowania.

Komisja zbiórki majowej. Zebranie organizacyjne Komisji zbiórki majowej odbędzie się w lokalu O. K. R. dziś o godz. 7 wiecz. Proszeni są o bezwzględne przybycie tow. tow.: Balcerkiewicz, Fidziński, Jankiewicz, Krakowska, Łuba, Rybakowa, Skolski, Zerkowski.

Komisja Reorganizacyjna. W sobotę, dn. 14 b.m., o godz. 5½ popo. w lokalu O. K. R., Al. Jerozolimskie 6, odbędzie się posiedzenie komisji reorganizacyjnej Tramwajowej Org. P. P. S., na które proszeni są o bezwzględne przybycie t.t.: Jaworowski, Szczypiorski, Molento, Koska, Bednerek, Zawadzki i Łuba.

Ruch zawodowy

Wiec automobilistów zapowiadany na 8 b.m. został odłożony na 15 b.m. na godz. 9 rano w sali kina „Oaza”, Chłodna 49, z porządkiem dziennym: 1) sprawa egzaminów (sprawozdanie z pertraktacji z Min. Robot Publicznych); 2) ustawa automobilowa; 3) wolne wnioski.

Zjazd wozomistrzów i smarowników wagonów Dyr. Wileńskiej. Dnia 13 maja r. b. o godz. 10 rano, w lokalu Koła Z. Z. K. w Wolkowysku, odbędzie się Ogólny Zjazd wozomistrzów i smarowników wagonów dyrekcji Wileńskiej z następującym porządkiem dziennym: 1) sprawy organizacyjne; 2) wybór Zarządu Sekcji dyrekcyjnej wozomistrzów; 4) wnioski i interpelacje.

Zjazd sekcji krakowskiej wozomistrzów. Dn. 22 b.m. o godz. 10 rano, w lokalu Koła Z. Z. K. Kraków, odbędzie się doroczny zjazd sekcji dyrekcyjnej krakowskiej wozomistrzów Z. Z. K. z następującym porządkiem dziennym: 1) sprawozdanie Zarządu; 2) sprawy organizacyjne; 3) sprawy ekonomiczne; 4) wybór Zarządu; 5) wnioski.

Związek Robotników Przemysłu Włóknistego. Jutro o godz. 10 rano, w lokalu Związku (Wolska Nr. 52) odbędzie się zebranie robotników fabryk pończoszniczych.

Dziś o godz. 2,30 popoł. odbędzie się zebranie robotników fabryk wstążkowych w lokalu Związku.

Ruch kult.-oświatowy.

Posel tow. Czapiński o Ibsenie. W przyszły wtorek dnia 17 b. m. odbędzie się w sali Tow. Hygienicznego wieczór, poświęcony znakomitemu dramaturgowi i filozofowi Ibsenowi. Prelekcję o nim wygłosi poseł tow. Kazimierz Czapiński. Fragmenty z „Brandy”, „Wroga ludu”, „Nory”, „Dziękuję kaczki” i innych utworów Ibsena odтворzą znakomici artyści dramatyczni: pp. Marja Brydzińska i Aleksander Zelwerowicz. Bilety do nabycia w księgarni robotniczej (Wspólna 17), w księgarni Wendego (Krak. Przedm. 9), w redakcji „Robotnika” (Warecka 7), w OKR. (Al. Jerozolimskie 6) oraz w teatralnej kasie zamawiań (Nowy Świat 65).

W Klubie Kobiet Pracujących (Bracka 17) — Związek Pracowników Krawieckich dziś o godz. 7 wiecz. dr. Zieliński wygłosi odczyt n. t. „Kolony wakacyjne zagranicą”.

Wycieczka do Zachęty. Jutro rano odbędzie się zbiórka wycieczki wszystkich członków Klubów Kobiet Pracujących do Zachęty Sztek Pięknych (plac Małachowskiego). Zbiórka o godz. 10 rano przed gmachem Zachęty.

Ruch spółdzielczy.

IV Zjazd Zw. Rob. Spółdzielni Spożywczych. W dn. 15 i 16 kwietnia r. b. odbędzie się w Sali Handlowców (Sienna 16) IV zjazd Zw. Rob. Spółdzielni Spożywczych, w którym wezmą udział, jako członkowie spółdzielni związkowe. Wszystkie inne spółdzielnie robotnicze zaproszone są w charakterze gości.

Biuro informacyjne Zjazdu Rob. Spółdzielni Spożywców. Dnia 14 biuro czynne przez cały dzień i noc w lokalu Związku, ul. Wolska 44, dnia 15 i 16 — w lokalu Zjazdu, ul. Sienna 16, od godz. 9 do 19.

Odczyty W. S. S. S. Warszawskie Spółdzielcze Stowarzyszenia Spożywców urządzi 2 odczyty w czytelniach Stowarzyszenia: 1) w niedzielę, dn. 15 kwietnia o 2½ popoł. w lokalu Czytelni Nr. 2, przy ul. Grójskiej 49; 2) w piątek, dn. 20 kwietnia o 7 popoł. w lokalu Czytelni Nr. 1, przy ul. Chłodnej 45. Pierwszy odczyt wygłosi p. Weychert - Szymanowska na temat: „Co to jest ustrój społeczny”. Drugi odczyt wygłosi ob. Wincenty Sikorski na temat: „Kooperacja jako program reformy społecznej”.

Teatr STYLOWY

Narszałkowska 112.

Codziennie, począwszy od dnia dzisiejszego będzie demonstrowany w godzinach od 4-ej do 5.30 film naukowy p. t. „CHOROBY WENERYCZNE”. Demonstracje te odbywają się pod protektoratem „Koła Medyków” S. U. W., którego prelegenci będą wyjaśniali znaczenie obrazu. Ceny miejsc na ten obraz specjalnie niższe. Wstęp dla mężczyzn tylko do krzesła dolnych, dla Pań tylko na amfiteatr i balkon. Kasa czynna od godz. 3-ej pp.

IV Zjazd pełnomocników Związku Robotniczych Spółdzielni Spożywców

odbędzie się dn. 15 i 16 kwietnia 1923 r. w Warszawie w Sali Handlowców, ul. Sienna 16.

Początek obrad o godz. 9-ej rano.

Porządek dzienny zjazdu:

1. Ukonstytuowanie się Zjazdu,
2. Wybór Komisji Mandatowej i Wnioskowej,
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Zarządu,
4. Sprawozdanie Komisji Mandatowej,
5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu,
6. Podział nadwyżki,
7. Ruch spółdzielczy w obecnej sytuacji gospodarczej,
8. Plan działalności i budżet za rok 1923,
9. Zmiany statutu ZRSS.
10. Oznaczenie granic najwyższego kredytu dla jednej spółdzielni,
11. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie może zaciągnąć ZRSS,
12. Sprawy organizacyjne,
13. Sprawy pracownicze,
14. Wybory do Rady i Zarządu Z. R. S. S.
15. Wolne wnioski.

NA RATY i za gotówkę

okrycia i kostjomy damskie, ubiory męskie, oraz towary lokciowe
Szedra, Leszno 27, m. 25, tel. 403-88, naprzeciw bramy, II-gie piętro.

NA RATY

Okrycia damskie Kostjomy Suknie z trykotiny Dżempy Bluzki markizetowe Firanki Serwety kolorowe Chustki jesienne Bieliznę męską Płótno w sztukach oraz WIELKI WYBÓR bielizny damskiej strojne batystowe i opalowe tylko
Hoża 7 m. 47.

Na raty!!!

Tanio i elegancko można się ubierać w MAGAZYNIE UBIORÓW MĘSKICH I DAMSKICH „PARYSKIM”
H. GOLDLUST, Chłodna 36, tel. 223-42.

NA RATY!

Tanio i elegancko można się ubierać w Pracowni Ubiorów Męskich i Damskich
N. Sobol, Leszno 73, m. 1. Tel. 223-42.
UWAGA: Na składzie wielki wybór materiałów angielsk. i krajowych.

Na dogodnych warunkach

ubiory męskie, dziecinne i okrycia damskie oraz towary lokciowe
D. Boćko, Elektoralna 45, tel. 511-45.

Na raty

Okrycia i Kostjomy damskie, Ubiory męskie i dziecięce, Obuwie, Materiały białe i kolorowe „POLSZYK”
Nicoła Nr. 2 tel. 295 08.

Najtańsze źródło

Optyk „REKORD”, Żabia 7.
poleca: okulary i binokle; prezerwatywy, szpryce gumowe, irygatory, pessarja, pasy rupturowe. Brzytwy, maszynki do strzyżenia. Termometry różne, areometry.

NA RATY Firma Chrześcijańska NA RATY

Wykwintnie i elegancko można się ubrać w FIRMIE
Zygmunt Kessel w Warszawie, Nowy-Swiat 8-10 Sklep frontowy.

Gotowe ubiory męskie i na zamówienia z własnych i powierzonych materiałów wykonywane są solidnie i punktualnie.

! Wydawnictwa 1-szo Majowe !

KSIĘGARNIA ROBOTNICZA
w Warszawie, Wspólna 17.

Poleca na uroczystości 1-go Maja:

Bożowski H. Robotnicze święto majowe	Mk. 240.—
Czerniawski T. Polskie pieśni rewolucyjne	„ 3600.—
Hutnik J. Żelazny dzwon	„ 2900.—
Jednościówka Majowa	„ 720.—
Śpiewnik Robotniczy P. P. S.	„ 720.—
Z walki i pracy, wybór wierszy do deklamacji	„ 960.—
Płakątki majowe (kolorowy) art. Rembowski	„ 500.—
- Wszystka za pobraniem pocztowem.

WŁADYSŁAW GUMPIŁOWICZ

OBLAKANI KRÓLOWIE

Wydawnictwo Księgarni Robotniczej, Warszawa, Wspólna 17.

Na Raty i za gotówkę!

Okrycia,
Kostjomy,
Konfekcja damska
Dżempy JEDWABNE I WELNIANE
Ubiory dziecinne,
Materiały na palta i kostjomy

D. BORODOWSKI, Warszawa

Długa 47, róg BIEŁAŃSKIEJ I piętro, front, tel. 5-73.
FIRMA EGZYSTUJE OD 1900 r.

SZTANDARY

i różne napisy haftuje na 1-szy i 3-ci maj
Sznoklerskie przybory.
Przejazd 13 m. 8. Tel. 210-43.

Wszystkim szczególnie urzędnikom dajemy na RATY

Ubiory męskie gotowe i na zamówienia otrzymi wybór materiałów zagranicznych i krajowych. DŁUGA 50, sklep 45.

Warunki dogodne. **NA RATY** Warunki dogodne.

Ubrania Letnie i Zimowe
Pałta Jesienne i Zimowe
Męskie Gotowe i Dziecięce na obstalunki

z najlepszych materiałów
Krajowych i Zagranicznych
WYKONANIE PIERWSZORZĘDNE!
Poleca firma „CENTROPOL” w Warszawie, ul. Długa № 19
Tel. 509-63.
P. S. Robotę wykonywa się w własnej wytwórni.

Sztuczny jedwab do dżemprow i pończoch
wełna, włóczka, przedza w różnych gatunkach i kolorach

I. WŁADYSŁAW, Małewki 11, w podwórzu.

Dr. Zofja Rostkowska chor. wener., skór., analizy krwi na syfils. Chłodna № 26, telefon 99-29, od 3-5.

ANALIZY na syfils. tryper i in. D-rzy med. LIPSCY wprost Dworca 84, r.-74, w., w niedziele 10-2.

Robotnikom ustępstwo „914” Szank., Trypki Syfil. Dr. Korabiewicz Wenerolog z Petersb. prak. 30 lat. Nowy-Swiat 21. Od 10-2 14-8 g. v. Tel. 131-37.

OGŁOSZENIA OKRĄG.

A) Obrączki ślubne złote, dające na raty. Zegarki mistrz. Gutmacher, Smocza 24, mieszkanie 23.

B) FONT MYDŁA zaoszczędzi pani jeśli do prania użyje paczkę Mydłanu-Technolab. Sprzedaż w składach aptecznych, mydlarniach kooperatywach. Hurtowo telefon 504-68.

Gramofonowe mechanizmy i części do nich sprzedam okazjnie. Leszno 41 m. 14.

Gramofony instrumenty muzyczne w wielkim wyborze oraz płyty najnowszych nagrzań poleca po cenach najniższych Felgenbaum, Bielańska 1.

MASZYNY do szycia znanej marki „Kasprzyckiego” — Tarnobroci — Hurtowo — Detalicznie — Tarnobroci — Hurtowo — Detalicznie — Tarnobroci. Skład fabryczny — Warsztaty reparacyjne Warszawa, Marszałkowska 153, telefon 104-51. Oddziały, przedstawiciele: Częstochowa Aleja 43, Kielce, Lublin, Wilno Mostowa 9, Łuck Jagiellońska 58. Zamawiać można w dowolnym miejscu w Warszawie. Poszukani odbiorcy hurtowi.

Na gitarze, mandolinie, skrzypce, saksofonie, cymbałkach, harmonijkach, fortepianie, pianinie, klarnecie, bębnie, trąbce, fletnie, baskoniu, kontrabasie, wiolonczeli, białym i czarnym. Niecała 10-13.

OBUWIA jedyne źródło dobrego taniego kupna Jerolimowska 19, wprost bramy.

OKRYCIA, KOSTJOMY, SUKNI Wielki wybór. Najtańiej. Hoża 54.
2 PALTA męskie wiosenne najmodniejsze eleganckie po 300 tysięcy mk. 3 garnitury marynarkowe męskie po 280 tysięcy sprzedam zaraz. Ogródowa 32 (pralnia chemiczna). Haneldarze wyłączeni.

Płyty zgrane polamane kupują lub zamieniam na nowe. Pięc najniższą cenę. Przyjmujemy również do naprawy wszelkie instrumenty muzyczne. Felgenbaum, Bielańska 1.

Dr. med. Feldhusen b. st. ordyn. szpitala, chor. wenerologiczne, skóry, płuca (niem.). Lecz. prom. Roentgena Wielka 14 do 10 r. 4-7.

Na raty i za gotówkę

Wykwintne okrycia damskie i ubiory męskie.
Złota 16-29, 2-ga brama w podwórzu.

Zarząd Związku Pracowników Handlowych i Przemysłowców
m. st. Warszawy
(SIENNA 16)

zawładania p.p. Członków Związku, że z przyczyn od Zarządu niezależnych,

Walne Zgromadzenie Członków

w drugim terminie w sprawie zmiany statutu, wyznaczony na dzień 14 b. m., odłożone zostaje na wtorek 24 kwietnia na godz. 8 wieczorem.

Rada Nadzorcza Spółdzielni z ogr. odp.
Wytwórcza wyrobów metalowych „STAŁA”
w Warszawie,

dawniej ZRZESZENIE WYTWÓRCZE „STAŁA”
niniejszym zawiadamia członków Spółdzielni, iż w sobotę 6 kwietnia r. b. o godz. 5-ej pop. w lokalu przy ul. Jerolimowski 6, I piętro, odbędzie się

zwyczajne doroczne Zgromadzenie członków

z następującym porządkiem obrad:
1) Wybór prezydium Zebrania.
2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu z 31 grudnia 1922 r.
3) Likwidacja Spółdzielni.
Z uwagi na p. 3 porządku obrad obecność wszystkich członków jest b. pożądana.